

Eindelijk weer een stop op de groei van de veestapel!

Eigenlijk geen historisch besluit

In onze vorige nieuwsbrief namen we de term 'historisch besluit' over uit de media. Eigenlijk klopt dat niet helemaal. Er is namelijk al eerder een stand-still in het aantal dieren geweest. Nadat de ammoniakuitstoot en de groei van de veestapel vanaf de jaren zeventig flink uit de hand liep, werd er in 1995 in midden- en oost-Brabant, plus in noord- en midden Limburg een ammoniakreductieplan (ARP) ingesteld. Net als nu was WBdP bij de totstandkoming daarvan intensief betrokken.

Ook in die ARP's was geregeld dat individuele bedrijven wel konden groeien, maar dat de extra dieren uit de eigen regio betrokken moesten worden.

Helaas werden deze ARP's zo'n twee jaar later weer afgeschaft. De wetgeving op het gebied van veehouderij werd in stappen weer steeds verder versoepeld.

Het heeft daarna weer heel lang -met veel extra dieren, natuurproblemen, stank en ziektes- geduurd totdat er opnieuw een stand-still tot stand is gekomen.

Gezien de tijd die het duurde en de moeite die het kostte, mogen we het besluit van 8 juli jongstleden daarom misschien toch wel historisch noemen.

Het besluit van Brabant zou tot een 'waterbed-effect' in Limburg kunnen leiden. En in Noord- en midden Limburg zijn de problemen met de veehouderij niet minder dan in Brabant.

We hopen daarom dat er in Limburg ook snel een 'tweede historisch besluit' wordt genomen.

We hopen bovendien dat het in Brabant bij de tweede keer blijft!

Verheugd

WBdP is heel blij met dit Brabants besluit. Het heeft veel te lang geduurd. Het is zeker niet genoeg. Maar het is erg belangrijk dat er nu een einde komt aan de almaar verdergaande groei van de veestapel in de Peelregio.

We hopen dat er na deze cruciale stap voortgegaan wordt op de (waarschijnlijk nog lange) weg naar natuurherstel, naar een meer duurzame veehouderij. (De verdroging vraagt daarbij overigens zeker zoveel aandacht dan de ammoniakneerslag.)

WBdP bedankt de partijen in het Brabantse college die het inzicht en de moed hebben gehad om dit besluit te nemen.

Nogmaals: we hopen dat goed voorbeeld goed doet volgen, om te beginnen in Limburg.

Extra technieken

WBdP heeft zich ingespannen voor het dier-stand-still. Voor extra staltechnieken hebben wij niet gepleit. Ten eerste omdat met die technieken weinig opgeschoten wordt als tegelijkertijd de veestapel weer kan groeien. Ten tweede omdat met extra technieken niet zo heel veel resultaat meer kan worden bereikt.

Volgens WBdP zou het waarschijnlijk efficiënter zijn om de moeite en het geld die daarmee gemoeid is te besteden aan een sociaal verantwoorde vermindering van de veestapel. Want daar moeten we toch naar toe.

Flankerend beleid

Er is veel in het nieuws geweest dat de extra eisen aan de stalsystemen voor sommige veehouders niet uitvoerbaar zullen zijn. WBdP kan dit niet echt goed beoordelen, maar we kunnen ons voorstellen dat dit soms het geval kan zijn. Bijvoorbeeld wanneer recent al geïnvesteerd is om gemiddeld op het bedrijf aan de techniek-eisen te voldoen (voor de insiders: het zogenaamde 'intern salderen'). Toen mocht dat. Nu moet opeens per stal (dus niet meer gemiddeld) aan de eisen worden voldaan. We hopen dat de provincie bij de uitvoering van het besluit met zulke knelgevallen rekening zal houden.

Voor de staldering (het dier-stand-still) was in de werkgroep veedichtheid (waar WBdP deel van uitmaakte) afgesproken dat de provincie er voor zou zorgen dat de kosten hiervoor niet teveel bij de uitbreidende bedrijven zouden komen te liggen. Deze afspraak dient nog (beter) uitgewerkt te worden.

Misverstanden

In de maanden op weg naar het besluit, tijdens de behandeling ervan in de staten en nadat het besluit genomen is, hebben we reacties/opmerkingen gehoord die volgens WBdP onjuist zijn:

- Het besluit zou tot gevolg hebben dat uitgebreid mag worden tot meer dan 1,5 ha

Onjuist: in de Verordening ruimte 2014 waren al uitzonderingsmogelijkheden om het bouwblok te vergroten tot meer dan 1,5 ha opgenomen. Met dit nieuwe besluit komt er één uitzonderingsmogelijkheid bij. Twee andere mogelijkheden worden echter strenger. Volgens WBdP wordt met het nieuwe besluit de mogelijkheid voor bedrijven om tot meer dan 1,5 ha bouwblok te groeien eerder kleiner dan groter. En het blijven net als voorheen uitzonderingen op de regel. Bovendien: wanneer bij de bouwblokuitbreiding stallen worden vergroot of opgericht, geldt de stalderingsregeling, dus het aantal dieren neemt in de regio niet toe.

- Het besluit zou leiden tot verdere schaalvergroting

Onzin: de schaalvergroting is sinds de jaren zeventig aan de gang. Kijk het CBS er maar op na: steeds minder bedrijven; steeds meer dieren.

Door dit besluit wordt het niet onmogelijk dat individuele bedrijven groter worden (tot een maximum van i.h.a. 1,5 ha). Misschien bedoelt men dat. Maar met dit besluit wordt het wel een stuk lastiger dan voorheen! Eerst kon men de extra dieren uit de grote dierrechtenregio (en soms zelfs van daarbuiten) naar zich toe halen. Nu moeten de extra dieren worden betrokken uit een veel kleinere regio en dient er 10% meer aan stal te worden gesloopt dan er wordt bijgebouwd. De schaalvergroting wordt met dit besluit dus niet gestimuleerd, maar juist afgeremd.

- Met stalderen wordt niks opgelost

Met deze reactie heeft men gelijk in die zin dat met het Brabantse besluit bestaande (burger) knelpunten niet worden verminderd. Dat wil echter niet zeggen dat met het stalderen niks wordt bereikt. Daarmee wordt immers een einde gemaakt aan de steeds maar doorgaande groei van de veestapel (en zelfs een lichte krimp daarvan wordt er mee bewerkstelligd).

Een verdergaand voorstel, bijvoorbeeld een flinke vermindering van de veestapel binnen enkele jaren, zou politiek niet haalbaar geweest zijn. (Dit voorstel kostte al moeite genoeg.)

We zijn het met de critici wel eens dat dit maatregelenpakket slechts een eerste stap is; dat we er nog lang niet zijn.

- Stalderen gaat niet werken door 'zijwaarts uitbreiden'

Met 'zijwaarts uitbreiden' wordt bedoeld dat bedrijven andere, bestaande bedrijven zullen opkopen om hun bedrijf uit te breiden in plaats van op de eigen locatie te groeien door middel van staldering. Dit risico zit er inderdaad in. Het is echter niet te vermijden. En het mag zeker geen reden zijn om niet voor de staldering te kiezen. Immers: ook met het zijwaarts uitbreiden wordt met het Brabantse besluit een regionaal stand-still in de groei van de veestapel bereikt. Hooguit zal de 10% stalderingskorting wat minder vaak toegepast kunnen worden. WBdP denkt dat het 'probleem' wel mee zal vallen en dat het tijdelijk van aard zal zijn. Ook op de opgekochte bedrijven zal voldaan moeten worden aan de strenge techniek-eisen. En als men later wil uitbreiden in aantal dieren, geldt het stalderen daar ook. Het stand-still blijft gegarandeerd en dat is het belangrijkste.

- Het besluit zou leiden tot extra mestbewerking

De vraag is of dit klopt. Voordat het nieuwe veehouderijmaatregelenpakket werd genomen, was het beleid van de provincie dat er voorlopig geen nieuwe vergunningen voor mestbewerking zouden worden verleend, omdat de vergunde capaciteit al genoeg was om te voldoen aan de afspraken.

Nu is er besloten dat het Brabantse mestoverschot mag worden bewerkt. Zit er tussen de twee besluiten zoveel verschil? Als met het eerste besluit de bewerkingscapaciteit onvoldoende zou zijn geworden, zou er ook meer zijn vergund.

Bovendien: hoe men ook over mestbewerking denkt; met dit besluit kan het in ieder geval niet leiden tot nog weer meer dieren!

